

Laserbehandling af åreknuder (EVLA/EVLT)

Laserbehandling af åreknuder (også kendt som Endovenous Laser Treatment – EVLT) er en form for endovenøs termisk ablation. For åreknuder med symptomer, hvor skanningen viser en utæt hovedvene i benet, anbefaler den europæiske karkirurgiske retningslinje (ESVS 2022) denne varmebaserede lukning indefra frem for klassisk kirurgi (høj ligatur/stripping) og skumbehandling. Anbefalingen gælder denne gruppe af patienter, ikke alle åreknuder, og ikke sidegrene eller karsprængninger. Teknikken er i studier associeret med færre smerter og gener sammenlignet med traditionel kirurgisk stripping.

Vi anvender endovenøs laserbehandling (EVLA/EVLT). Metodevalget afhænger af veneanatomi og patientens forhold, og ingen enkelt metode er bedst for alle med varicer. Læs her alt om indgrebet, fra forberedelse til opfølgning.

Hvad er laserbehandling af åreknuder?

Laserbehandling er en minimalt invasiv procedure, der lukker den defekte vene, som forårsager åreknuderne. I stedet for at fjerne venen kirurgisk, lukker man den indefra med varmeenergi.

- **Hvem anbefales det til:** Ved symptomgivende åreknuder med en utæt hovedvene i benet anbefaler ESVS 2022 denne metode frem for klassisk kirurgi og skumbehandling. Anbefalingen dækker denne patientgruppe, ikke alle åreknuder, og ikke sidegrene eller karsprængninger.
- **Minimalt invasivt:** Indgrebet udføres udelukkende i **lokalbedøvelse**, hvilket reducerer risikoen og behovet for indlæggelse.
- **Vurdering:** Speciallægen vurderer altid, om størrelsen og anatomi af dine varicer gør laserbehandling teknisk mulig og hensigtsmæssig. Ved bugtede, meget overfladiske eller tidligere behandlede vener kan en anden metode være mere velegnet.

Sådan forbereder du dig

Korrekt forberedelse er nøglen til en problemfri laserbehandling af åreknuder.

Før indgrebet

- **Medicin:** Du følger den konkrete medicininstruks, du får ved forundersøgelsen. For **blodfortyndende og trombocythæmmende medicin** (for eksempel acetylsalicylsyre, Marevan, Marcoumar, Eliquis, Xarelto) findes der ingen generel regel. Vi lægger planen individuelt ved forundersøgelsen. **Start, stop eller ændr aldrig ordineret medicin uden aftale med den behandlende læge.**
- **Kost:** Spis et let måltid på operationsdagen. Undgå større, tunge måltider.
- **Praktisk tøj:** Tag løstsiddende tøj på, der er behageligt og let at vaske, da der kan forekomme let gennemsivning af forbindingen. Undgå at påsmøre creme på huden på operationsdagen.

Aftal transport hjem

Du bør sørge for, at en pårørende henter dig, eller bestille en taxa/Falck. Det frarådes at køre bil umiddelbart efter laserbehandling af varicer, da der i få tilfælde kan opleves nedsat kraft i benet samme dag.

Sådan foregår behandlingen

Selve indgrebet er præcist og omhyggeligt udført under konstant kontrol.

Trin 1: lokalisering og bedøvelse

1. **Ultralidsscanning:** Vi starter med at lokalisere og præcist markere de defekte åreknuder og vener ved hjælp af en ultralidsscanning. Trykket fra proben kan mærkes, men scanningen er normalt ikke forbundet med væsentlige smerter.
2. **Adgang:** Huden bedøves lokalt, og der lægges et mikrosnit (cirka 5 millimeter) – typisk ved knæet.
3. **Indføring:** Et tyndt, fleksibelt rør (kateter) føres ind i venen, og laserfibren indsættes gennem dette rør.

Trin 2: lukning af venen

1. **Præcis placering:** Placeringen af laserfibren kontrolleres nøjagtigt vedvarende med ultralidsscanning.

2. **Tumescens-anæstesi:** Bedøvelsesvæsken sprøjtes ind som flere små injektioner langs hele venens forløb, ikke kun ét enkelt sted. Dette er essentielt, da det både **minimerer ubehaget** fra laserens varme og beskytter det omgivende væv og nerver.
3. **Lukning:** Laserfibren aktiveres og trækkes meget langsomt ud (typisk ca. 2 mm pr. sekund). **Laservarmen** får venens væg til at klappe sammen, så venen lukkes. Rekanalisering og nye åreknuder kan forekomme senere.

Når den defekte vene er lukket, vil blodet automatisk blive omdirigeret til det sunde venesystem. Efter endt laserbehandling af åreknuder lukkes det lille adgangssnit med et plaster, og benet bandageres.

Efter behandlingen

Rekonvalescensen efter laserbehandling er ofte kortere end efter åben venekirurgi, men forløbet er individuelt.

Den første tid

- **Observation:** Beregn cirka en halv times observation på klinikken efter indgrebet.
- **Smerter:** Ømhed eller smerter på indersiden af låret er almindeligt efter indgrebet, og varigheden er forskellig fra person til person.
- **Smertestillende:** Hvilken smertestillende behandling der passer til dig, aftales individuelt ud fra dine symptomer, anden medicin og eventuelle kontraindikationer. Du følger den instruks, du får med hjem, og kontakter os ved tiltagende smerter.
- **Aktivitet:** Du må gerne gå på benet straks. Undgå dog voldsom aktivitet som sport og cykling det første døgn. Placer benet højt, når du sidder. Undgå alkohol det første døgn for at reducere blødningstendensen.

Støttestrømpe og hævelse

- **Anvendelse:** Om du skal anvende en **kompresionsstrømpe (klasse 2)** efter indgrebet, og i givet fald hvor længe, besluttet individuelt og fremgår af den instruks, du får med hjem. Til sammenligning angiver den britiske NICE-vejledning CG168 (anbefaling 1.3.3) højst syv dage, hvis kompression tilbydes efter indgreb.
- **Udseende:** Let hævelse og blå mærker på benet er almindeligt efter laserbehandling af varicer, og hvor længe det varer, er forskelligt fra person til person. Mindre siveblødning under plasteret kan forekomme. Kontakt klinikken, hvis blødningen fortsætter, hvis benet bliver tiltagende hævet, rødt eller smertefuldt, eller hvis du får feber. Ring 112 ved påvirket vejrtrækning, svære brystsmerter eller brystsmerter med åndenød, besvimelse eller påvirket bevidsthed, kraftig blødning eller hastigt forværret almentilstand. Uden for klinikens åbningstid kontaktes akuttelefonen (1813 i Region Hovedstaden, ellers den lokale lægevagt) eller nærmeste akutmodtagelse. En planlagt kliniktid erstatter ikke akut vurdering.

Kontrol

- **Sårkontrol:** Aftales individuelt og foretages ved behov.
- **Kontrolskanning:** Om og hvornår der er behov for en kontrolskanning, afgøres individuelt ud fra indgreb, symptomer og lokale kliniske procedurer.

Arbejde og rejse

- **Arbejde:** Hvornår du kan genoptage arbejdet varierer med indgrebets omfang, dine symptomer og arbejdets art. Det aftales konkret med os.
- **Forsikring:** Vær opmærksom på forsikringsbetingelser ved udlandsrejse. Orienter dig hos SOS (telefon 7010 5055 mellem 9-16) før afrejse.

Komplikationer

Vi informerer dig naturligvis om de potentielle risici ved laserbehandling af åreknuder:

- **Blødning og misfarvning:** Mest almindeligt ses misfarvning (blå mærker). Større blødning kan forekomme; læg benet højt, pres fast mod såret, og kontakt os.
- **Nervepåvirkning:** Kortvarig påvirkning af de små nerver, der løber tæt på venen, kan forekomme. Dette kan give midlertidig følelsesløshed i et mindre hudområde, men det er forskelligt, hvor længe det varer, og vedvarende følelsesløshed kan forekomme.
- **Infektion:** Kan forekomme. Kontakt os ved tiltagende rødme, varme, sivning eller feber.

Kontakt os straks, hvis du oplever: Større blødning, tiltagende smerter eller feber

Kontakt klinikken

Har du yderligere spørgsmål til laserbehandling af åreknuder eller ønsker du en vurdering af dine varicer?

Du kan ringe til klinikken på 39 64 01 25 mandag til torsdag kl. 9-12 og 13-14, eller benyt e-mail: mail@kirurgen.dk. Efter operationen får du udleveret et akutnummer.

Illustrationen viser, hvordan venen lukkes med laser.

Pris for laserbehandling af åreknuder (EVLV)

- **Med henvisning fra egen læge:** Er du i sygesikringsgruppe 1 og har en gyldig henvisning fra din egen læge, er undersøgelser og behandlinger, som er omfattet af klinikkens aftale, dækket af den offentlige sygesikring. Du skal derfor ikke selv betale for disse ydelser. Hvis du er i sygesikringsgruppe 2 er der som regel en mindre egenbetaling efter sygesikringsreglerne. Er du selvbetaler, så skal du kontakte klinikken for pris.
- **Selvbetaler:** 12.000 kr. pr. ben.

Klinikken bekræfter skriftligt, hvad prisen dækker, og om der kan komme tillægsydelser, før du accepterer forløbet.

Kilder

ESVS 2022 Clinical Practice Guidelines on the Management of Chronic Venous Disease of the Lower Limbs, Eur J Vasc Endovasc Surg 2022 (anbefaling 24, 28, 43 og 48).

Denne vejledning er et uddrag af patientinformationen på kirurgen.dk og erstatter ikke individuel rådgivning. Den seneste version findes altid på hjemmesiden. Kirurgen.dk, Hans Edvard Teglers Vej 9, 1. sal, 2920 Charlottenlund, tlf. 39 64 01 25.

